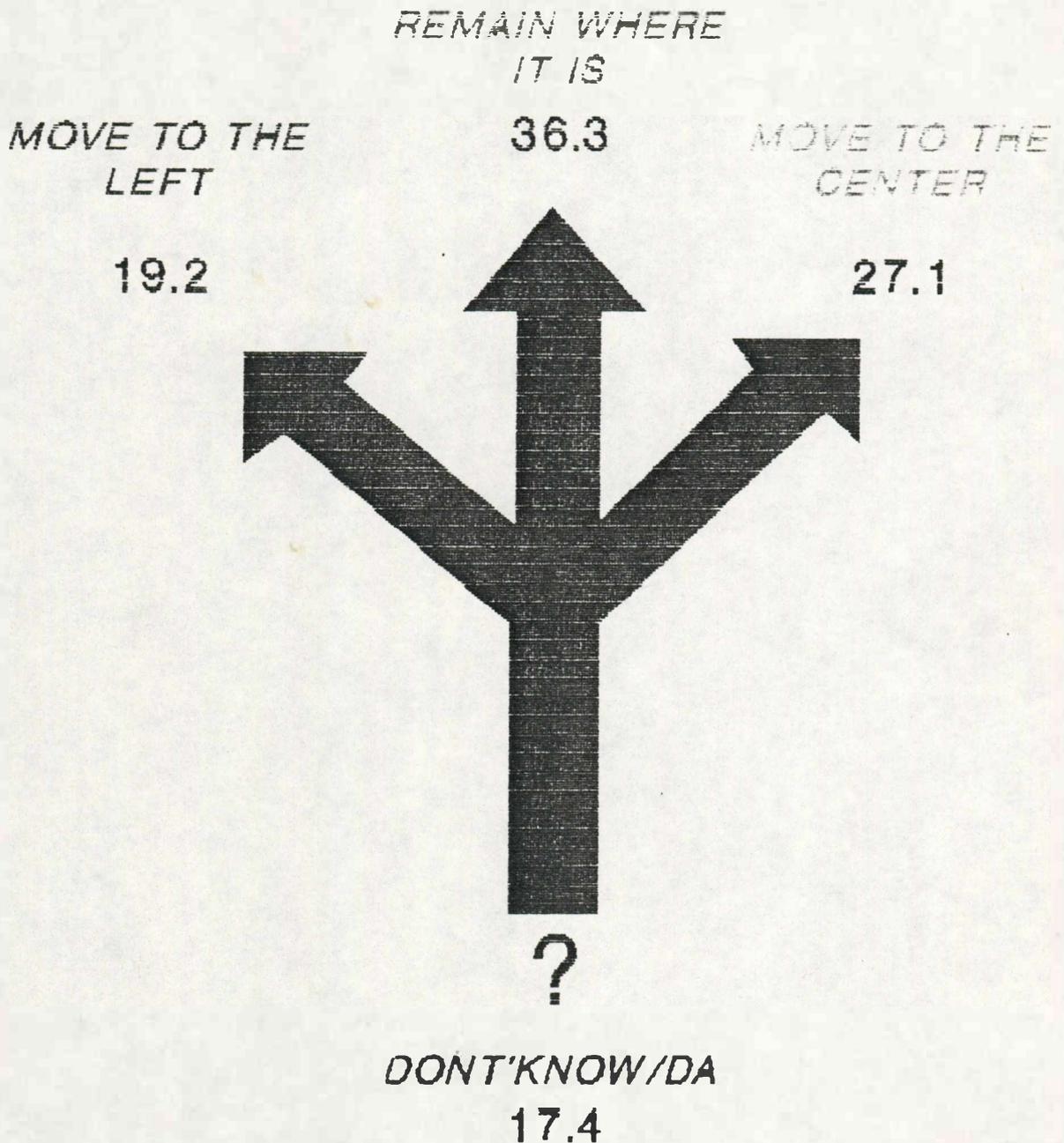


A.3

Supersensitivity

DIRECTION WHICH PASOK SHOULD FOLLOW
IN ORDER TO IMPROVE ITS IMAGE



TRENDS JUNE 90 MRB HELLAS SA.

8.1 Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ο Στους ερωτώμενους ελέχθη το εξής : "Ως γνωστόν το ΠΑΣΟΚ προχωρεί στο 2^ο Συνεδριό του και στα πλαίσια αυτά διαμορφώνει μία νέα εικόνα επιδιώκοντας τον εκσυγχρονισμό του. Στα πλαίσια αυτά - κατά την γνώμη σας, και ανεξαρτήτως των κομματικών προσημειώσεών σας - τι θα έπρεπε να κάνει ιδεολογικά το ΠΑΣΟΚ ώστε να αποκτήσει μία πιά αξιόπιστη και σύγχρονη εικόνα; Να μετακινηθεί προς τα αριστερά, το κέντρο, να μείνει αμετακίνητο;"

Οι απαντήσεις αποτυπώνονται στους δύο πίνακες που ακολουθούν :

	Π Ο Λ Ι Τ Ι Κ Ο Π Ι Σ Τ Ε Υ Ψ								Ε Κ Λ Ο Γ Ε Σ				Ε Κ Λ Ο Γ Ε Σ Α Π Ρ . 9 0				
	Σ Ο Σ Ι Α Ν				Α Π Ο Λ Ι				Σ Η Μ Ε Ρ Α		Δ Ε Μ		Δ Ε Μ		Δ Ε Μ		
	ΣΥΝΤ/	ΦΙΛ/	ΜΗ	ΣΟΣΙΑΝ	ΜΑΡΞ.	ΜΑΡΞ.	ΛΕΝΙΝ.	ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ.	/ΣΜΟΣ	ΦΑΣΙΣ.	ΝΤΟ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ	/ΜΟΣ
ΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΕΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΙΔΙΟΤΕΡΑ	19.2	6.2	6.5	25.5	64.0	69.7	25.7	9.3	19.4	5.5	63.4	22.3	10.9	21.6	6.8	59.3	26.8
ΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ	27.1	32.8	45.4	16.2	10.0	9.9	18.5	35.0	22.0	41.5	11.6	22.5	16.9	21.6	40.4	14.4	13.9
Α ΜΕΙΜΕΙ ΑΜΕΤΑΚΙΝΗΤΟ ΤΙΣ ΤΩΡΙΝΕΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΥ ΘΕΣΕΙΣ	36.3	36.1	30.0	50.1	23.9	16.1	36.8	45.6	53.4	28.2	19.3	36.7	29.5	51.1	29.0	16.2	41.6
Ε/ΟΑ	17.4	24.9	18.1	8.2	2.1	4.3	19.0	10.1	5.2	24.8	5.7	18.5	42.7	5.7	23.8	10.1	17.6

	Ο Υ Λ Ο			Η Λ Ι Κ Ι Ε Σ					Ε/Ο Τ Α Ξ Η				Π Ε Ρ Ι Ο Χ Ε Σ				--- Π Ο Ρ Φ Ο Ρ Ι Η ---			
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΘΡΩΠ	ΓΥΝΑΙΚΑ	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	ΤΕΡΗ	ΜΕΣΗ	ΚΑΤΩ	ΤΑΤΗ	ΑΘΗΝΑ	ΒΕΙΣ/ ΝΙΚΗ	ΑΙΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚ	ΟΡΜΟΙ	ΛΥΚ.	ΑΝ/ΡΑ
ΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΕΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ	19.2	21.6	16.3	23.8	25.6	22.2	11.4	13.3	18.3	20.8	21.7	16.4	20.3	28.0	20.1	16.0	15.0	21.6	28.1	21.8
ΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ	27.1	31.4	22.8	32.8	24.2	27.3	31.5	21.2	24.7	38.1	29.3	21.1	23.2	28.4	28.8	29.0	19.3	33.2	27.4	36.1
ΝΑ ΜΕΙΝΕΙ ΑΜΕΤΑΚΙΝΗΤΟ ΣΤΙΣ ΤΩΡΙΝΕΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΟΥ ΘΕΣΕΙΣ	36.3	32.9	39.6	28.4	38.9	35.1	35.8	46.3	33.9	25.2	35.3	41.1	39.7	33.7	31.0	36.6	43.6	32.7	31.0	24.6
ΑΞ/ΘΑ	17.4	14.1	20.6	15.0	11.3	15.4	21.3	19.2	23.1	16.0	13.7	21.4	16.3	9.8	20.1	18.4	22.1	12.5	13.5	17.4

Όπως φαίνεται από τον πρώτο πίνακα η πλειοψηφία (51.1%) των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ θα το ήθελε "αμετακίνητο στις τωρινές ιδεολογικές του θέσεις", ενώ μοίραζονται κυριολεκτικά (21.6%) όσοι θα το ήθελαν να πάει προς το κέντρο ή προς τα αριστερά. Στο χώρο των κρισίμων "αναποφάσιστων" μοιράζονται (22%) όσοι θα το ήθελαν να πάει προς τα αριστερά ή το κέντρο και οι περισσότεροι 36.7% θα το ήθελαν αμετακίνητο. Επίσης οι περισσότεροι "απολιτικοί" (36.8%), αλλά και οι "κεντρώοι" (48.6%) θα το ήθελαν αμετακίνητο. Στους σοσιαλιστές μη μαρξιστές αμετακίνητο θέλουν το ΠΑΣΟΚ σε ποσοστό 50.1%. Μόνο οι "φιλελεύθεροι", που τείνουν να ψηφίζουν Ν.Δ θα προτιμούσαν το ΠΑΣΟΚ να μετακινηθεί στο "κέντρο" (45.4%). Πάντως στις κρίσιμες μεσαίες τάξεις (τις οποίες έχασε σε μεγάλο βαθμό στις τελευταίες εκλογές το ΠΑΣΟΚ), ενώ 35.3% θα το ήθελαν "αμετακίνητο", ένα κρίσιμο 29.3% επιλέγει μία μετατόπιση προς το "κέντρο". Συμπερασματικά αυτή την στιγμή κρίσιμες κατηγορίες ψηφοφόρων θα ήθελαν το ΠΑΣΟΚ ιδεολογικά λίγο-πολύ αμετακίνητο, με μία κάπως "κεντρώα" κλίση.

ο Ας δούμε όμως πώς αντιδρά η κοινή γνώμη στην εξής διαπίστωση που αφορά την φυσιολογία του ΠΑΣΟΚ :

"Υψηλά ιστάμενο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ δήλωσε πως το κόμμα του θα εκφράσει το "νέο κοινωνικό κέντρο". Ανεξαρτήτως του τι ψηφίζετε νομίζετε πως εάν το ΠΑΣΟΚ υιοθετήσει αυτή την πρόταση θα κερδίσει ή θα χάσει;" Αν και ο όρος προκαλεί πολλές αρνητικές απαντήσεις, καθώς δεν είναι απολύτως σαφής στους ερωτώμενους η μεγάλη πλειοψηφία (45.4% έναντι 18.7%) θεωρούν πως το ΠΑΣΟΚ θα βγει κερδισμένο από την πρόταση για ένα "νέο κοινωνικό κέντρο", όπως φαίνεται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί :

	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΙΣΤΕΥΘ							ΕΚΛΟΓΕΙ					ΕΚΛΟΓΕΙ ΑΠΡ. 90				
	ΣΥΝΤ/ΘΙΛ/	ΜΗ	ΙΟΙΣΙΑΝ	ΜΑΡΕ.	ΑΠΟΛΙ	ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ.	/ΣΥΝΟΙ	ΦΑΣΙΣ.	ΝΤΡ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ	/ΣΥΝΟΙ	ΦΑΣΙ	
ΘΑ ΚΕΡΔΙΣΕΙ	45.4	46.7	51.7	46.9	45.3	26.9	45.9	54.4	47.0	47.7	38.9	49.9	28.9	48.2	47.4	43.0	37.9
ΘΑ ΧΑΣΕΙ	18.7	15.7	16.1	20.1	35.2	47.4	16.1	9.3	10.5	15.4	34.7	13.4	18.5	16.7	16.8	29.2	16.0
ΟΞ/ΟΑ	35.9	37.6	32.2	33.0	19.5	25.7	38.0	36.3	34.5	36.9	26.4	36.7	52.6	35.2	35.8	27.7	46.1

Στους ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ, η χρήση του όρου θεωρείται οφέλημα από το 48.2% και βλαβερή από το 16.8%. Στους κρίσιμους αναποφάσιστους τα ποσοστά φθάνουν το 49.9% έναντι 13.4% αντίστοιχα, ενώ στους "κεντρώους" 54.4% έναντι 9.3% και στους "απολιτικούς" 45.9% έναντι 16.1%, ενώ τέλος στους "φιλελεύθερους" το 51.7% έναντι 16.1%. Στις κρίσιμες μεσαίες τάξεις τα ποσοστά είναι 48.2% έναντι 19.4%, στους αποφοίτους ΑΕΙ 61.8% έναντι 17.7%, και στους Αθηναίους 55.3% έναντι 14.7%.

	ΘΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΕΣ						Ε/Ο ΤΑΞΗ				ΠΕΡΙΟΧΕΣ				--- ΠΟΡΘΙΑ ---							
	ΣΥΜΦΩΝΟ	ΑΝΩΡΑΙ	ΓΥΝΑΙΚΑ	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	ΑΝΩ-ΤΕΡΗ	ΜΕΣΗ	ΚΑΤΩ	ΤΑΤΗ	ΑΘΩΝΑ	ΝΙΚΗ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	ΔΗΜΟΤ.	ΔΗΜΟΤ.	ΑΥΚ.	ΑΝ/ΡΑ	ΑΕΙ		
ΘΑ ΚΕΡΤΙΣΕΙ	45.4	48.6	42.4	33.1	48.2	44.1	46.6	38.2	41.5	39.7	48.2	37.9	55.3	47.8	41.9	39.0	35.3	51.8	46.8	61.8				
ΘΑ ΧΑΣΕΙ	18.7	22.0	15.4	14.0	22.0	24.4	16.1	20.9	13.7	10.2	19.4	18.1	14.7	33.1	21.0	18.1	18.6	17.9	24.0	17.7				
ΟΞ/ΟΑ	35.3	29.4	42.3	32.3	29.8	31.6	37.3	40.9	44.8	22.1	32.4	44.0	30.0	19.1	37.1	42.9	46.1	30.4	29.1	20.4				

8.2 ΠΕΡΝΑΕΙ ΚΡΙΣΗ ΤΟ ΠΑΣΟΚ ;

Σε μία σειρά απόψεων κατά πόσο το ΠΑΣΟΚ περνάει ή όχι κρίση, δόθηκαν οι εξής απαντήσεις :

	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΙΣΤΕΥΩ							ΕΚΛΟΓΕΣ					ΕΚΛΟΓΕΣ ΑΠΡ. 90				
	ΣΥΝΤ/ΘΙΩ/ΣΥΝΟΛΟ	ΜΗ ΙΣΟΙΩΝ ΤΙΚΟΙ	ΜΗ ΙΣΟΙΩΝ ΘΕΡΟΙ	ΜΑΡΕ. ΜΑΡΕ. ΜΑΡΕ. ΜΑΡΕ. ΜΑΡΕ. ΜΑΡΕ.	ΑΠΟΝ] ΤΙΘΟΙ	ΚΕΝΤΡ ΠΑΤΟΚ	ΠΑΤΟΚ	ΣΗΜΕΡΑ	ΜΕΑ	ΣΥΝΑΣ	ΑΝΑΠΟ	ΑΠΛΑ	ΔΕΝ	ΜΕΑ	ΣΥΝΑΣ	ΔΕΝ	
ΔΕΝ ΠΕΡΝΑΕΙ ΚΡΙΣΗ	7.1	1.0	3.5	15.2	10.3	0	5.7	10.1	19.0	1.4	0.5	2.0	6.4	18.4	1.0	1.0	3.5
ΠΕΡΝΑΕΙ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΔΥΣΚΟΛΑ ΘΑ ΣΥΝΕΛΘΕΙ	48.1	76.7	66.9	16.3	42.0	56.3	42.2	28.4	14.1	78.9	58.4	42.2	38.6	16.1	75.1	56.8	44.9
ΠΕΡΝΑΕΙ ΜΙΑ ΘΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΣΥΝΕΛΘΕΙ	40.0	19.1	26.1	67.4	47.7	42.6	43.0	57.6	65.2	14.7	39.2	50.8	37.8	63.8	18.4	39.3	46.9
ΟΞ/ΔΑ	4.8	3.2	3.4	1.0	0	1.1	9.1	3.9	1.7	5.0	1.9	5.0	17.1	1.7	5.5	2.8	4.7

Ετσι, το 48.1% πιστεύει πως το ΠΑΣΟΚ "περνάει μία μεγάλη κρίση από την οποία δύσκολα θα συνέλθει". Την άποψη αυτή εκφράζει το 75.1% των ψηφοφόρων της Ν.Δ, το 56.8% εκείνων του Συνασπισμού και το (όχι αμελητέο) 16.1% των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ. Στους αναποφάσιστους το ποσοστό φθάνει το 42.2%, αλλά παρήγορο για το ΠΑΣΟΚ είναι ότι η πλειοψηφία των ψηφοφόρων αυτών (50.8%) πιστεύει πως το ΠΑΣΟΚ περνάει "μία περιορισμένη κρίση από την οποία σύντομα θα συνέλθει". Με την τελευταία αυτή άποψη συμφωνεί το 18.4% των ψηφοφόρων της Ν.Δ, το 63.8% των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ (μόνο το 18.4% των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ πιστεύει πως "δεν περνάει κρίση"), το 39.3% των ψηφοφόρων του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ, και το 57.6% των "κεντρώων". Στην ουσία λοιπόν η κοινή γνώμη διχάζεται περίπου ισομερώς μεταξύ εκείνων που μιλούν για μεγάλη κρίση από την μία πλευρά (48.1%) και εκείνων που θεωρούν την κρίση περιορισμένη, συν τους λίγους εκείνους που θεωρούν πως δεν υπάρχει κρίση (σύνολο 47.1%).

8.3 Ο ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΚΑΙ Ο κ. Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

° Σε σχετική ερώτηση κατά πόσο "μπορεί το ΠΑΣΟΚ να ανανεώσει και να εκσυγχρονήσει την φυσιολογία του υπό την ηγεσία του κ. Α. Παπανδρέου" αυτοί που απάντησαν καταφατικά ήταν 37.3% και αρνητικά 52.1% (παρά το ότι όπως είδαμε, η πλειοψηφία του εκλογικού σώματος δεν πιστεύει πως με άλλο αρχηγό το ΠΑΣΟΚ θα είχε καλύτερη εκλογική τύχη).

Αναλυτικά έχουμε την εξής εικόνα :

	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΙΣΤΕΥΩ						ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ						ΕΠΙΛΟΓΕΙ ΑΠΡ. 90				
	ΣΥΝΤ/ ΟΙΛ/ ΣΥΜΟΝΟ	ΟΙΛ/ ΜΗ ΤΙΚΟΙ	ΟΙΛ/ ΜΗ ΤΙΚΟΙ	ΟΙΛ/ ΜΗ ΤΙΚΟΙ	ΟΙΛ/ ΜΗ ΤΙΚΟΙ	ΟΙΛ/ ΜΗ ΤΙΚΟΙ	ΜΕΡΕ. ΜΑΡΕ. ΛΕΝΙΝ.	ΑΠΟΠΙ ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ ΚΑΙΟΚ	ΠΑΣΟΚ ΟΡΜΟΚ.	ΣΥΜΑΙ /ΣΠΟΙ	ΑΝΑΠΟ ΘΑΙΣΣ.	ΑΠΑ ΝΤΑ	ΜΕΑ ΠΑΣΟΚ	ΣΥΜΑ ΟΡΜΟΚ	ΣΥΜΑ /ΠΟΙ	ΟΧΙ
													42			5	
ΝΑΙ	37.3	20.6	23.0	68.2	40.4	21.3	38.3	58.3	74.6	13.9	20.2	38.4	23.7	74.9	15.1	19.6	37.9
ΟΧΙ	52.1	69.6	67.7	26.1	58.3	76.1	44.6	32.1	17.4	76.8	76.4	49.1	45.6	18.4	74.5	74.8	47.1
ΟΞ/ΟΑ	10.6	9.8	9.3	5.7	1.4	2.6	17.1	9.6	8.0	9.4	3.4	12.6	30.7	6.8	10.4	5.6	15.0

Ετσι στους ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ του Απριλίου :

- 74.9% πιστεύουν πως από τον κ. Α. Παπανδρέου μπορεί να επέλθη εκσυγχρονισμός και ανανέωση.
- 18.4% όμως διαφωνούν (ένα ποσοστό ασφαλώς αξιοπρόσεκτο)

Στους κρίσιμους αναποφάσιστους, 38.4% πιστεύουν στην δυνατότητα εκσυγχρονισμού υπό τον κ. Α. Παπανδρέου, ενώ 49.1% δεν πιστεύουν.

Ομως αν και μόνο 37.3% θεωρούν πως με τον κ. Α.Παπανδρέου στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ μπορεί να ανανεωθεί, όταν τίθεται το ερώτημα κατά πόσο αυτός αποτελεί πλεονέκτημα ή μειονέκτημα για το ΠΑΣΟΚ, εκείνοι που προκρίνουν την πρώτη άποψη φθάνουν συνολικά το 43.3% (με 52% να τον θεωρούν "μειονέκτημα").

Αναλυτικά έχουμε την εξής εικόνα :

	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΠΙΣΤΕΥΩ							ΕΚΛΟΓΕΙ					ΕΚΛΟΓΕΙ ΑΠΡ. 90				
	ΣΥΝΤ/ ΟΙΛ/ ΣΥΝΟΛΟ	ΘΙΛ/ ΤΙΚΟΙ	ΡΗ/ ΒΕΡΟΙ	ΙΟΣΙΑΝ ΜΑΡΕ.	ΜΑΡΕ. ΜΑΡΕ.	ΑΠΟΛΙ ΑΕΝΙΝ.	ΑΠΟΛΙ ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ ΠΑΣΟΚ	ΕΡΛΟΓΕΙ ΜΕΑ	ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΑΙ ΔΗΜΟΚ.	ΕΡΛΟΓΕΙ /ΣΥΜΟΙ	ΕΡΛΟΓΕΙ ΘΑΙΣΙΣ.	ΕΡΛΟΓΕΙ ΜΤΩ	ΕΡΛΟΓΕΙ ΠΑΣΟΚ	ΕΡΛΟΓΕΙ ΔΗΜΟΚ	ΕΡΛΟΓΕΙ /ΠΟΙ	ΕΡΛΟΓΕΙ ΣΙΑΝ
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ	25.8	11.6	12.9	58.8	27.7	3.7	24.5	41.9	60.1	7.8	12.1	15.4	15.8	57.4	8.5	10.0	25.4
ΚΥΡΙΩΣ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΩΣ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑ	17.5	12.9	16.1	16.3	16.1	15.4	24.1	20.6	19.1	10.1	17.6	36.1	10.0	22.7	12.1	18.0	24.7
ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΩΣ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ	17.4	19.2	17.6	12.1	17.6	29.3	19.8	15.5	9.8	18.4	24.3	25.5	17.5	10.4	19.6	23.2	20.2
ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑ	34.6	55.0	50.0	11.5	36.2	45.3	24.0	19.9	9.2	59.9	44.1	18.7	31.9	8.5	55.5	46.7	22.3
ΟΞ/ΟΑ	4.7	1.3	3.4	1.3	2.4	6.3	7.6	2.1	1.8	3.7	2.0	4.2	24.8	1.0	4.3	2.1	7.4

Ετσι βλέπουμε ότι :

- 8.5% των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ θεωρούν τον κ. Α.Παπανδρέου μειονέκτημα και το 10.4% κυρίως μειονέκτημα και δευτερευόντως πλεονέκτημα.
- Πάντως περισσότεροι αναποφάσιστοι θεωρούν τον κ. Α.Παπανδρέου πλεονέκτημα παρά μειονέκτημα.
- Το ίδιο συμβαίνει (με μικρή διαφορά) μεταξύ των απολιτικών

Ετσι, παρ' όλον ότι υπάρχει ισχυρή τάση στο εκλογικό σώμα να θεωρείται ο κ. Α.Παπανδρέου αναστολή στην ανανέωση του ΠΑΣΟΚ, από την άλλη πλευρά η τάση αυτή δεν είναι τόσο ισχυρή όταν τίθεται το ερώτημα κατά πόσον ο κ. Α.Παπανδρέου αποτελεί πλεονέκτημα ή μειονέκτημα για το ΠΑΣΟΚ .

8.4 Η ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΠΑΣΟΚ - "ΑΥΡΙΑΝΗΣ"

Όσον αφορά την σύγκρουση ΠΑΣΟΚ- "Αυριανής" ετέθη στο εκλογικό σώμα το εξής ερώτημα: "Νομίζετε πως κρατώντας αποστάσεις από την "Αυριανή" το ΠΑΣΟΚ βγαίνει κερδισμένο ή "χαμένο". Οι απαντήσεις έχουν ως εξής :

	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΙΣΤΕΥΩ								ΕΚΛΟΓΕΙ				ΕΚΛΟΓΕΙ ΑΠΡ. 90				
	ΣΥΝΤ/	ΘΙΛ/	ΜΗ	ΙΟΣΙΑΝ	ΜΑΡΞ.	ΑΠΟΛΙ	ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ.	ΣΥΜΜΙ	ΑΝΑΠΟ	ΑΠΛ	ΟΕΝ	ΜΕΑ	ΣΥΝΑ	ΘΗΟ
	ΣΥΝΟΛΟ	ΤΙΚΟΙ	ΒΕΡΟΙ	ΜΑΡΞ.	ΜΑΡΞ.	ΛΕΝΙΝ.	ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ.	/ΣΥΜΜΙ	ΦΑΙΙΣ.	ΝΤΟ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ	/ΜΟΙ	ΙΑΝ
ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΟ	57.2	59.4	61.8	48.9	78.2	87.7	56.6	50.1	45.4	61.8	84.3	60.3	45.6	46.6	61.6	82.0	53.2
ΧΑΜΕΝΟ	24.3	22.4	25.4	33.6	13.4	6.7	21.1	30.4	33.2	22.0	9.5	22.6	16.8	33.0	21.6	8.9	27.0
ΟΕ/ΟΑ	18.5	19.2	12.8	17.6	8.3	5.6	22.3	19.5	21.4	16.1	6.1	17.2	37.6	20.5	16.7	9.1	19.9

Παρατηρούμε λοιπόν ότι :

- Η μεγάλη πλειοψηφία (57.2%) πιστεύει πως το ΠΑΣΟΚ κερδίζει κρατώντας τις αποστάσεις του, με αντίθετη άποψη από το 24.3%.
- Την ίδια άποψη έχει και η πλειοψηφία των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ (το 46.6%), όμως ένα υψηλό ποσοστό (33%) έχει αντίθετη άποψη. Αντίστοιχα περίπου ποσοστά εμφανίζονται στους "σοσιαλιστές μη μαρξιστές" και στους "κεντρώους".
- Στους κρισίμους αναποφάσιστους τα ποσοστά είναι 60.3% έναντι 22.6% και στους "απολιτικούς" 56.6% έναντι 21.1%.

Τα υψηλότερα ποσοστά υπέρ της άποψης ότι η τήρηση αποστάσεων από το ΠΑΣΟΚ έναντι της "Αυριανής" ευνοεί το πρώτο, παρουσιάζονται στους ψηφοφόρους του Συνασπισμού (82%).

**8.5 ΗΠΙΑ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ ΘΑ ΟΦΕΛΗΣΕΙ
ΠΑΣΟΚ- ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ ;**

Ενα επόμενο ερώτημα που ετέθη είναι κατά πόσο "μιά αντιπολίτευση χωρίς οξύτητες και ακρότητες, προβάλλοντας κυρίως τις δικές τους προτάσεις θα τους οφελήσουν ή όχι εκλογικά".

Οι απαντήσεις έχουν ως εξής :

	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΙΣΤΕΥΦ								ΕΚΛΟΓΕΙ				ΕΚΛΟΓΕΙ ΑΠΡ. 90						
	ΣΙΣΙΑΝ				ΑΠΟΛΙ				Ι Η Μ Ε Ρ Α		ΔΕΝ		ΔΕΝ		ΔΕΝ				
	ΣΥΝΤ/ ΤΙΚΟΙ	ΘΙΛ/ ΤΙΚΟΙ	ΜΗ ΤΙΚΟΙ	ΣΙΣΙΑΝ	ΜΑΡΕ.	ΜΑΡΕ.	ΔΕΝΙΝ.	ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ.	ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΙ	ΑΝΑΠΟ	ΑΠΑ	ΠΑΣΟΚ	ΔΗΜΟΚ	ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΙ	ΑΝΑΠΟ	
---ΠΑΣΟΚ---																			
ΘΑ ΤΟ ΟΦΕΛΗΣΕΙ	50.3	55.6	53.2	48.1	44.8	49.6	47.4	46.5	44.4	55.8	50.3	52.4	45.5	45.6	55.1	50.2	42.3		
ΘΑ ΤΟ ΒΛΑΨΕΙ	32.1	23.5	29.2	43.5	43.6	44.2	31.2	40.4	43.5	20.7	38.2	35.4	19.4	42.4	22.4	43.3	34.6		
ΟΞ/ΟΑ	17.7	20.9	17.6	8.4	11.5	6.3	21.3	13.1	12.2	23.5	11.5	12.2	35.1	12.0	22.4	6.6	23.1		
---ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ---																			
ΘΑ ΤΟ ΟΦΕΛΗΣΕΙ	48.5	51.6	49.2	48.3	48.8	52.1	44.3	44.0	46.4	50.3	50.8	49.2	45.3	47.4	49.9	50.4	39.1		
ΘΑ ΤΟ ΒΛΑΨΕΙ	32.9	27.5	30.9	43.1	40.8	41.7	33.1	39.3	39.6	25.7	36.8	37.7	18.6	38.5	27.5	40.9	38.7		
ΟΞ/ΟΑ	18.6	20.9	19.9	8.6	10.3	6.3	22.5	16.7	14.0	24.0	12.4	13.0	36.1	14.1	22.6	8.7	22.3		

Οι πλειοψηφία του εκλογικού σώματος λοιπόν πιστεύει πως ΠΑΣΟΚ και ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ θα οφεληθούν από την "ήπια" αντιπολίτευση. Στο χώρο όμως των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ εκείνοι που επιλέγουν την ήπια αντιπολίτευση είναι μόνον ελαφρώς περισσότεροι από τους διαφωνούντες (45.6% έναντι 42.4%).

Αντίθετα στους ψηφοφόρους του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ περισσότεροι επιθυμούν ήπια αντιπολίτευση (50.4%), όμως και εδώ οι υπέρ της σκληρής αντιπολίτευσης δεν είναι αμελητέοι και φθάνουν το 40.9%. Στους κρισίμους αναποφάσιστους 52.4% (έναντι 35.4%) πιστεύουν πως η ήπια αντιπολίτευση θα οφελήσει το ΠΑΣΟΚ, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για το ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ στους ίδιους ψηφοφόρους είναι 49.2% έναντι 37.7%.

Γενικά λοιπόν στην κοινή γνώμη, αλλά και μεταξύ των ψηφοφόρων ΠΑΣΟΚ και ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ κυριαρχεί η άποψη πως μιά ήπια αντιπολίτευση θα τα οφελήσει. Όμως ειδικά στο ΠΑΣΟΚ (αλλά και στον ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ) ένα σημαντικότερο τμήμα των ψηφοφόρων τους πιστεύουν αντίθετα πως θα οφεληθούν από μιά "σκληρή" αντιπολίτευση.

8.6 "ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ" ΘΑ ΟΦΕΛΗΣΕΙ ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ;

Τέλος, ένα ερώτημα που ετέθη ήταν και το εξής : "Νομίζετε τελικά ότι μία προγραμματική σύγκλιση ΠΑΣΟΚ και ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ (δηλ. ΠΑΣΟΚ και ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ να συμφωνήσουν τουλάχιστον σε κάποια γενικά σημεία ενός κυβερνητικού προγράμματος), ώστε στις επόμενες εκλογές να φαίνεται πιθανή μία κυβερνητική συνεργασία ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ θα οφελήσει ή θα βλάψει κάθε ένα από αυτά τα δύο κόμματα; .

Σε αυτό είχαμε τις ακόλουθες απαντήσεις :

	Π Ο Λ Ι Τ Ι Κ Ο Π Ι Σ Τ Ε Υ Ψ							Ε Κ Λ Ο Γ Ε Σ					Ε Κ Λ Ο Γ Ε Σ Α Π Ρ . 9 0				
	ΣΥΝΤ/ ΣΥΜΟΛΟ	ΘΙΛ/ ΤΙΚΟΙ	ΜΗ ΘΕΓΟΙ	ΙΟΙΣΙΑΘ ΜΑΡΕ.	ΜΑΡΕ. ΜΑΡΕ.	ΑΠΟΛΙ ΓΕΜΙΝ.	ΑΠΟΛΙ ΤΙΚΟΙ	ΚΕΝΤΡ ΚΑΙΟΚ	Σ Η Μ Ε Ρ Α ΝΕΑ	Σ Η Μ Ε Ρ Α ΣΥΝΑΣ	Σ Η Μ Ε Ρ Α ΑΝΑΠΟ	Σ Η Μ Ε Ρ Α ΑΠΑ	ΔΕΜ ΜΤΡ	ΜΕΛ ΠΑΙΟΚ	ΣΥΝΑ ΔΗΜΟΚ	ΦΘΟΙ /ΜΟΙ	ΔΕΜ ΙΑΝ
---ΠΑΣΟΚ---																	
ΜΑΙ ΒΑ ΟΦΕΛΗΣΕΙ	57.6	45.5	49.1	69.4	82.1	81.3	60.5	62.1	68.3	40.9	84.3	65.2	40.7	70.2	41.9	87.0	64.5
ΟΧΙ ΒΑ ΒΛΑΨΕΙ	28.2	36.7	37.6	24.3	17.1	14.6	22.1	28.3	21.4	41.1	10.7	25.2	25.0	20.3	40.6	9.0	21.1
ΟΣ/ΟΑ	14.2	17.7	13.4	6.3	0.8	4.1	17.4	9.6	10.2	18.0	5.0	9.6	34.3	8.9	17.5	4.0	14.4
---ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ---																	
ΜΑΙ ΒΑ ΟΦΕΛΗΣΕΙ	50.0	31.4	36.1	70.9	65.9	64.8	56.5	67.2	73.3	24.7	60.4	57.6	41.1	74.4	26.7	66.6	55.5
ΟΧΙ ΒΑ ΒΛΑΨΕΙ	35.5	50.2	50.5	22.8	32.8	31.1	25.4	22.7	16.6	56.3	32.7	32.5	24.6	16.6	55.6	27.6	29.7
ΟΣ/ΟΑ	14.5	18.4	13.4	6.3	1.2	4.1	18.0	10.1	10.1	18.3	6.9	10.0	34.3	8.9	17.7	5.8	14.8

Διαφαίνεται λοιπόν ότι η μεγάλη πλειοψηφία της κοινής γνώμης θεωρεί πως οι προγραμματικές συγκλίσεις θα οφελήσουν και τα δύο κόμματα, αλλά κυρίως το ΠΑΣΟΚ. Το 57.6% πιστεύει πως θα οφεληθεί το ΠΑΣΟΚ (με 28.2% διαφωνούντες) και το 50% πως θα οφεληθεί ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ (αντίθετοι το 35.5%). Στο χώρο των ψηφοφόρων του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ υπερτερούν με πολύ μεγάλη διαφορά όσοι πιστεύουν ότι ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ θα οφεληθεί :

- 66.6%, πιστεύουν πως θα οφεληθεί
- 27.6%, πως θα ζημιωθεί

Οι ψηφοφόροι του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ με ποσοστό 87% πιστεύουν πως η σύγκλιση θα οφελήσει το ΠΑΣΟΚ.

Στο χώρο των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ η προγραμματική σύγκλιση ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ θεωρείται γενικά πως θα οφελήσει το ΠΑΣΟΚ καθώς :

- με αυτό συμφωνεί το 70.2%
- και εκφράζει αντίθετη άποψη το 20.9%

Οι ψηφοφόροι της Ν.Δ μοιράζονται ως προς το ότι η σύγκλιση θα οφελήσει το ΠΑΣΟΚ, ενώ οι σαφώς περισσότεροι (55.6% έναντι 26.7%) πιστεύουν ότι θα βλάψει το ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ. Οι κρίσιμοι αναποφάσιστοι προβλέπουν οφέλεια για το ΠΑΣΟΚ με ποσοστό 65.2% (και 25.2% διαφωνούντες), ενώ επίσης οφέλεια για τον ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ με ποσοστό 57.6% (έναντι 32.5% που διαφωνούν).